

ཐུམ་པོ་འཇུག་གི་ཡུལ་བཞུགས་ ༤༧

༡༡། རྗེ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྒྱུ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གསུང་འབུམ་
དཔེ་བསྐྱར་མ་བཞུགས་སོ། །

(༡/༤༥)

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ལྷན་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

ཡུལ་བཞུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ལྷན་ཁང་།

出版人:周华
责任编辑:陈博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

觉囊·多罗那他文集 / 藏文/觉囊·多罗那他著

百慧藏文古籍研究室编. — 北京:

中国藏学出版社, 2008.4 (先哲遗书, 43—87)

ISBN 978-7-80253-013-3

I. 觉… II. ①觉… ②百… III. 喇嘛教

—古籍—汇编—藏语 IV. B845.6

中国版本图书馆CIP数据核字(2008)第040183号

先哲遗书 (四十九)

觉囊·多罗那他文集

(7/45)

百慧藏文古籍研究室编辑整理

*

中国藏学出版社出版发行

北京墨人彩色印刷有限公司印刷

*

开本: 880×1230毫米 1/32 印张: 555

2008年4月第1版 2008年4月第1次印刷

印数: 0001—1500册

ISBN 978-7-80253-013-3

本文集总定价(1—45卷): 910.00元

མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་དཔེ་ཚོགས་བསྐྱེད་ལས་མའི་མཚན་པོ།

སྤྱི་ཁྱབ་བསྐྱེད་ལག་ལུར་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་ཕྱབ་བསྐྱེད་ཉི་མ།

བསྐྱེད་ལག་ལུར་གཞོན་པ་དང་། གཙོ་སྤྱི་བ། ཀླ་བདེ་ལེགས།

གཙོ་སྤྱི་གཞོན་པ། འགོ་འདུལ་དོ་རྩེ།

བསྐྱེད་པ། ལུ་སེལ། ཕྱབ་བསྐྱེད་ཉི་མ། བསྐྱེད་འཛིན་སློ་གྲོས།

ལྷ་བ་བསྐྱེད་འཛིན། ཤེས་རབ་བཟང་བོ།

ཁུ་དག་དང་དཀར་ཆག་སྤྱི་མཁན། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོ། ལུ་བ་ཕྱིན་ལས།

དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། ཕྱབ་བསྐྱེད་ཉི་མ། བསྐྱེད་པ་དར་རྒྱས།

བར་སྤྱི་ལག་རྩལ་བ། ཚེ་རིང་ཚོས་སློན། ཤེས་རབ་དཔལ་གཡང་།

བསོད་ནམས་འབྲུག་རྒྱས།

༣། དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བརྟེན་གསལ་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟུན་དཀར་མེན་པོ་ཆེ་གྲུབ་བརྟེན་ཉི་མ་མཆོག་གིས་སྤྲིའི་གཙོ་སྟོང་གནང་སྟེ། དཔལ་བརྟེན་གསལ་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཉི་མ་པའི་ཡོ་བཏུ་ཅམ་གྱི་མིང་ལ་འབད་བརྟེན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་པོ་ཉི་ཤིར་ཡོངས་པ་རང་གྲུབ་དང་མིའི་གཞོན་འཛེས་འཛིག་ལ་ཉི་པའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྒྲུབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བཏབ། དཔེ་བྱས་གསལ། དཔེ་སྒྲུབ་བཞེངས་ཏེ་སྒྲུབ་སྟོབ་མཛོད་གནང་བ་དང་གནང་མུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་བྱལ་ཞོར་སྒྲུབ་སྟོབ་རྒྱུན་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆེའི་དབྱེད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ཞོར་མཛོད་དང་རྒྱས་དང་སྒྲུབ་བཞི་པའི་འཕེན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཤིང་།

ཉི་ཆར་དཔལ་བརྟེན་གསལ་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྒྲུབ་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གྲོས་བྱས་མཐར། མོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྒྲུབ་སྟོབ་དང་བོད་རིག་པའི་དབྱེད་ཡིག་སྒྲུབ་སྟོབ་དང་ཆ་ཆང་དུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《བཀའ་གདམས་དཔེ་དགོན་གཅིས་བཏུས་》 ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་སུ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག》 ཅེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྒྲུབ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔོན་བྱོན་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་དུ་མས་བྱལ་དུ་བཞག་པའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་དག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། ནང་དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཆོད་མ་རིག་པ། རྒྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ཡོ་རྒྱས། ཕྱིས་རིག་སོགས་བཏུ་ཐུག་རིག་པའི་གནས་ཀླུང་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ཞོར་བུ་དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྲུང་ཉ་བུ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐྱབས་ལེགས་པོ་དང་ཅག་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་
སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་གཟི་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་སྐྱོན་འཆར་གཞིག་ཙམ་བོད་ནང་
དུ་བཞོན་ཟེན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་དང་རྒྱལ་
ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདེང་འཛིན་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐལ་མ་ཡང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་ལུལ་བཞག》 གི་མ་ཕྱི་པལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྲིས་རྟིང་ག་སྟག་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱེད་ཡིག་མང་ཞིང་བྲིས་རྟིང་གསལ་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་ཀློག་དཀའ་བའང་གིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བརྟེན་བོད་ཡིག་དཔེ་རྟིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱང་
བསྡུ་ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ལྷན་པར་བརྟེན་ཡིག་གཟུགས་གསར་རྒྱག་དང་སྟོགས་སྒྲིག་
བྱུང་བ་བྱུང་། པར་ཤིང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྟིང་གཞན་པ་དང་བསྡུར་ཏེ་གཏན་ལ་པལ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེ་བཞི་མོའི་བསྡུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ལུ།

དཔེ་རྟིང་སྤངས་སྟོབ་དང་སྟོགས་སྒྲིག་དཔེ་སྐྱོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་གུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་བྱུང་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་མཇུག་སྟོན་གྱི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དཔལ་བརྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་
འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལྷ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་
དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཕྱི་ལྷ་ཁན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ལྷ་རྒྱ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདྲའི་དཔེ་སྐྱོག་དང་ལྷ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཉན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བཟྱི་ལུལ་བྱས་མོད།
འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཚད་དམན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཇུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་སྟེ་དཔེ་སྐྱོན་དག་གིས་
ནོར་བཅོས་ཡོ་བསྐང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟེ་ལ་གནང་བར་ལུ།

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས།

སྟེ་ལོ་༡༠༠༧ལོའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཆོས་༡༠ལ།

སྒྲོན་འགྲོའི་ལུ་ཚིག་

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཁིང་འདིར་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྣམས་
དང་། ས་དགོ་བཀའ་རྟེན་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་དམ་པའི་སྒྲེས་
བྱ་རྣམས་ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཚོས་བཟུང་དང་བཀའ་རྟོན་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཐུན་
མོང་གི་རིག་གནས་སུ་རྟགས་སྟོན་དག་མངོན་བཟོད་སྟེབ་སྟོར། སྐར་ཅིས་འབྲུང་
ཅིས་། གླ་ཚད་བཞོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འབྲུང་གསུམ་དང་། བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྟོན་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་རྟེན་བདག་སྟེན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྟེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྤྲངས་ན་རི་རབ་ལྟན་པོའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཁིང་། ཚོས་ཚན་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲངས་
ན་ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྟེངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱ་བལ་ཏོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་ཏུ་འདར་བར་བྱབ་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་
འཛམ་གླིང་གར་ལུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་ཏུ་འདར་མཆད་དེ། དཔེར་ན། ཞོག་སི་ཐོར་རྟེ་
དང་། ཏར་མིང་ལྷ་བུ་ཡོ་རོབ་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་མོ་

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆེན་དང་སློབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་བཤད་སྒྲུབ་གིར་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུན་ཅེས་པ་དེ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོ་སྟོན་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། འཇམ་མགོན་ཀོང་སྐུ་འཇམ་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སློབ་ཐོན་མི་བེ་དོ་སྐྱ་ཙག་ཞང་། གཞུབས་ཆེན་རིན་བཟང་རྟོག་ལོ་ས་སྒྲུ་པ། །བྱ་སྟོན་བཤད་རྒྱན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། ཞེས་དང་། བོད་ཡུལ་སྒྲུབ་བཅུད་གིར་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུན། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་འབྲས་བཀའ་བཅུད་པ། ཤེད་ས་པ་ཞི་བྱེད་སྒྲུར་དུག་བསྟེན་སྒྲུབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་ཆོག་ས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་འཆད་རྩལ་གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱན་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་རྩལ་ལ་བཅུད་པའི་ཁུངས་པར་དང་མན་པག་གི་དབྱེ་བས་སྒྲུབ་བཅུད་འདྲེན་པའི་གིར་རྟ་བཙུན་དེ། བཤད་སྒྲུབ་གིར་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་ཙག་གི་ཡལ་མེས་གོང་མ་རྒྱལ་གྱིས་གཅེས་པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་ལངས་པ་མེད་པར་བཏང་སྟེ། ཕྱི་རབས་རང་རེའི་བཅུད་འཛིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲས་ལུན་པན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་པའི་མོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྟན་མི་དང་མི་མིན་གྱི་གཞོན་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གསལ་ལྟར་ལགས།

མིག་གནས་གསར་བརྗེའི་མཛུགས་སྒྲིལ་བ་དང་ཚབས་ཅིག་ཏུ་གི་ཡང་
དག་པའི་མིང་རྩལ་གྱི་ཉི་འོད་སྤར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གིས་འགོ་
མིང་དང་ཅུ་འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོར་བསྟུ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་
རྒྱུ། རྒྱུ་སྤེལ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་རང་མིགས་གྱི་མིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུ་
དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཕྲོས་བསྟུན་གྱི་མི་ལྷ་རྒྱུ་པའི་
རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱབས་འདིར། རང་མེད་
ཡབ་མེས་རྣམས་གིས་བཞག་པའི་མ་ཞོར་མང་པོ་ཞིག་ད་དུང་ཡང་རེད་ཅག་གི་
བསོད་ནམས་གྱི་བགོ་རྒྱལ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྲོས་ཆེན་པོས་སྤྱད་
སྒྲོལ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་གིས་གནང་པའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་
ཟད། ལུ་ཅག་བོད་ཀྱི་མིག་གནས་སྒྲོལ་གསའི་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲེས་འབུལ་མཁན་གྱི་
གན་དར་འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོད་ན། རང་མེད་སྤྲུག་པར་བབ་
པའི་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟི་འོད་བླ་ན་འབར་པའི་འོས་འགན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཞིག་གུང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། ཕྱོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྤྱོད་བྱ་དམ་པ་རྣམས་གིས་
ལྷགས་ཚུམ་གནང་པའི་གསུང་རབ། བཤད་རྒྱུ་གིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱད་ལས་བྱུང་པའི་
མདོ་སྤྲུགས་གྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྣམ་ཐར་དང་
གསན་ཡིག་བརྗེས་དང་སྤྲོད་དག། རྩིས་དང་གསོ་མིག་སོགས་དཔེ་དགོན་འཕྲོར་
པ་རྣམས་བསྟུས། ཆད་པ་རྣམས་བསལ། ཉམས་པ་རྣམས་གསོས། འབྲུགས་པ་
རྣམས་བསྒྲིགས་ཏེ་དཔེ་ཆོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྟན་པ་དང་
བསྟན་ཅིས་ལས།

ད་ལན་འདིར་ངོ་ནང་རྩེ་བཅུན་དུ་ར་བླ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྐྱར་མ་
འདི་རྒྱ་ཆེད་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་ལམ་དུ་ཡུལ་བ་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཆོད་དཔེ་ཆོགས་དཔར་སྒྲུན་ལྷ་རྒྱུད་སྒྲོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྷན་
ཞིང་མཆེན་སྒྲུན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྦྱོལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཁྱི་གཡར་གནང་གི་སྒྲུབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཆེན་མཆེན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ལྷ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཆོ་རྒྱས་
ཤིང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྒྲེས་རྣམས་ལ་མཆོན་ན། སྙིང་པོས་
དབེན་པའི་ཁ་ཕོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྙིང་ལ་
འཆར་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ཡོན། ལྷན་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྐྱར་གྱི་སྤྱི་ལུང་ལས་ཀ་ཅུང་ཟད་རེ་སྒྲུབ་ཅུས་ན།
མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་དོག་འབྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྒྲེས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མཛོན་ཐུབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཆོས་མཛོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ལྷོ། །

ཐོན་འགོག་ཀླན་འབུམས་པོ་ཐུབ་བསྐྱར་ཉི་མས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧པའི་བླ་ཆོས་ལ་གྲུས་ཡུལ།

བསྐྱེད་ཀྱི་གསལ་བཤད།

ད་ལམ་ང་ཚོའི་ཇོ་ནང་རྩེ་བཅུན་ཏུ་ར་ནཱ་ཐའི་གསུང་འབུམ་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱི་པར་སྐྱབ་ཞུས་པ་འདི་ནི། གཟན་དཀར་མཆོག་སྐུལ་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མའི་བཀའ་སློབ་དང་བདག་སྐྱོན་འོག་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྱིར་ཁོང་ལ་གསུང་འབུམ་པོད་བཞི་བཅུ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཚུལ་ཕྱིས་སུ་བྲིས་པའི་རྣམ་ཐར་འགའ་ལས་གསལ་ཡང་། དངོས་སུ་པོད་བཞི་བཅུའི་དཀར་ཆག་ཁ་གསལ་ཞིག་ད་སྟོན་ང་ཚོའི་མཇལ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ད་ལམ་དངོས་སུ་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་པོད་བཅོ་ལྔ་ནི། དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་སུ་རྟག་བརྟན་པར་མ་ཞེས་འཕོད་པ་འདི་ནི། པོད་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་མེ་འབྲུག་(སྟེ་ལོ1616) ལ། མངའ་རིས་སྤྱད་ཀྱི་གྲང་ཐང་གི་རྒྱལ་རབས་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་པའམ། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་དམར་པོ་སྟེ་བསྐྱངས་ན་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་པ་བསོད་ནམས་དབང་ལྷག་སྟེས་ཡོན་བདག་བྱས། ཏུ་ར་ནཱ་ཐའི་དངོས་སློབ་གཉའ་ཡི་བརྩེ་དགོན་མཆོག་ལེགས་པས། ཐོག་མའི་མཆོམས་སྟོར་དང་པར་བྱང་འབྲི་བ་སོགས་བྱས་ཏེ། དུས་འཁོར་སྟགས་མེད་དང་སྐད་གཉིས་ཤན་སྐྱར་སོགས་ཚས་ཚན་བཅུ་བཞི་ཤིང་པར་དུ་བཀོས་པ། རྟག་བརྟན་དམ་ཚས་སྤྱིར་དུ་སྐྱབ་དངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་བརྟན་རང་ནས་བཀོས་པ་བཅས་པོད་

བཙུ་ལྷ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་བྱ་དཔེ་བར་མ་ཚར་གཅིག་ རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་
ཆེན་པོས་འབྲས་སྐྱེད་པའི་མཛོད་ཁང་དུ་གདན་དྲངས་བ། དེས་དུས་འགྱུར་
སྐབས་སུ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་ལོ་བྱང་དུ་བཞུགས་ཀྱང་། དེར་སེང་པོད་ལྷོངས་
དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྐྱེད་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེ་ཡིན།

ཡང་གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལས། ཁོང་ལ་
གསུང་རྩོམ་གྱི་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས།
གསུང་འབུམ་གྱི་དཔེ་བར་རྒྱུ་ལ་ཆུ་བཏབ་སྟེ་པར་མི་ཚོག་པ་མཛོད་པས་
ད་ལྟ་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་རྒྱུ་ལ་ཁ་ཚར་བ་ཏུ་ཅང་དཀའ། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་
ཞིང་དུ་གཤེགས་རྗེས། ལྷོ་གྲོས་བརྟན་པས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་ལ་དཀར་
ཆག་བསྐྱེད་པ་ཞིག་མཛོད་འདུག །དེའི་རྗེས་ལ་ལུ་རི་ལྷག་སྐྱེད་སྐྱེས་མཛོད་
པའི་ཏུ་ར་ལྷ་ཐའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ཡོང་ཞེས་པའི་
ནང་དུ། པོད་ཀ་ནས་ཙ་བར་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་དོན་གཉིས་
དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་བཞུགས།

ད་ལྟ་པེ་ཅིང་མི་རིགས་ལོ་བྱང་དུ་པོད་བཅུ་བདུན་ལ་ཆོས་ཚན་ཉིས་
བརྒྱ་དོན་བརྒྱད་དང་། ལྷེ་བ་གངས་བདུན་སྟོང་དབྱེ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་
བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་ང་ཚོའི་གོང་གི་དཀར་ཆག་གཉིས་པོ་ད་སྟོན་མཛལ་
རྒྱུ་མ་རྟེན། དེ་ཡང་ལ་ལུ་རི་ལྷག་སྐྱེད་སྐྱེས་དཀར་ཆག་དྲངས་གསལ་མེ་ཡོང་
ཞེས་པ་ལྷགས་རྩོམ་གནང་སྟེ། ལྷུང་རྟག་བརྟན་གྱི་གིང་པར་དུས་ཟིང་དབང་

གིས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་རྒྱུས། ཁ་གསོ་མཛད་ཚུལ་ཐོས་ཀྱང་ཞིབ་ཐུང་ཡོ་
རྒྱུས་ཁ་གསལ་མཛལ་རྒྱ་མ་བྱུང་། ད་ལྟ་དགོན་འཛམ་དབྱངས་རྒྱུས་རྒྱལ་
ཁྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་པར་རྟིང་པོད་བཅུ་བདུན་འདི། ཞ་ལུ་རི་ཐུག་
རྒྱལ་རྒྱས་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྒྲམས་སྟེ། ད་ལྟ་ཏག་བཏན་གྱི་
པར་རྟིང་པོད་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་པོད་བཙེ་ལྟ་དང་། པོད་
གྲངས་དང་ཆོས་ཚན་མང་ཉུང་ཆོག་མཚམས་སོགས་རྩེ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་
ཐིམ།

ད་ལམ་ང་ཆོས་ཁོང་གི་གསུང་འབུམ་གྲོག་གྲུང་ནང་དུ་བཅུག་སྐབས་
ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་དཔེ་ནི། ཉེ་ཆར་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོས་འཛམ་ཐང་དུ་གིང་
པར་ལ་བཞོས་པའི་སྟེགས་བམ་ཉེར་བཞི་ཅན་དེ་ལ་བྱས་ཏེ་ཁྱུ་དག་ཐེངས་
གསུམ་བྱས། དེ་རྗེས་སྤར་རྩེ་ནང་ཏག་བཏན་དུ་བཞུགས་པ་ཚོམ་པ་པོ་དྲུ་ར་
ནུ་ཐ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱུག་དཔེ་སྐབས་འགར་བྱས་མཆན་ཡོད་པ། ད་ལྟ་འབྲས་
སྤངས་གནས་བཅུ་ལྟ་ཁང་ནང་བཞུགས་བྱིས་མ་པོད་རྒྱུང་བཅུ་ལ་ཆོས་
ཚན་༤༥་བསྐྱར་གཞི་དང་། རྩེ་ནང་ཏག་བཏན་གྱི་པར་རྟིང་པོད་བཙེ་ལྟ་པོད་
ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཞ་རི་བ་དགོན་འཛམ་དབྱངས་
རྒྱུས་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པ་པར་རྟིང་པོད་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་གཉིས་
ཕྱགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། པར་རྟིང་པོད་ཉི་ཤུ་ཅམ་ལ་ཆོས་ཚན་༣༡༤་བྱུང་བ་ལ་
སྤར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐེངས་དང་པོ་ཞུས།

དེ་ནས་རྟག་བརྟན་གྱི་པར་པོད་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐྱར་གཞི་དང་། འཛམ་ཐང་གི་
 པར་མས་སྐྱར་བྱེད་བྱས་ཏེ་དཔེ་བསྐྱར་ཐང་གཉིས་པ་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
 པར་མ་སྐྱ་ཕྱི་གཉིས་དང་གྲིས་མ་གཅིག་བཅས་དཔེ་གསུམ་པོ་ཅུ་པའི་ཆ་
 བས་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཞུགས་པ་ལས་བྱུང་པར་ཆེན་པོ་མི་འདུག །ཆོ་གའི་
 རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི་མཆོད་དུས་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་འདུག་པ་
 རྣམས་ཀྱང་། ལུག་རྟགས་ནང་དུ་བཅུག་ཏེ་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། རྟག་བརྟན་
 པར་རྒྱུང་དང་འབྲས་སྤངས་གྲིས་མ་གཉིས་སུ་དཔེ་མ་བཞུགས་པ། འཛམ་ཐང་
 པར་མའི་ནང་བཞུགས་གསུང་ཐོར་བུའི་རྒྱུ་མ་རྟགས་ཅན་དང་། ཞ་རྟགས་
 ཅན་གཉིས་དང་། ཟ་རྟགས་ཅན་དབུ་མ་ཐེག་མཆོག་གི་ཟེན་གྲིས་རབ་བྱེད་
 དུག་པ་ཡན་ཆད། ཏཱ་ར་བླ་ཐའི་ཞལ་གསུང་རྒྱུ་མ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ཟེན་
 གྲིས་སུ་བཞོད་པ་དང་། རབ་བྱེད་བརྟན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཇ་འགོའི་དག་
 བཤེས་མཆོག་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ། འ་རྟགས་ཅན་ཉང་ཡུལ་གྱི་
 ལོ་རྒྱས་ཏཱ་ར་བླ་ཐའི་ཞལ་བཞུགས་མཛུང་པར་གྲགས་པ་བཅས་ཆོས་
 ཚན་༡༩༡ལ་འཛམ་ཐང་གི་པར་མའི་དཔེ་གཅིག་ཤུ་ལས། རྟག་བརྟན་པར་
 རྒྱུང་དང་འབྲས་སྤངས་གྲིས་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱར་གཞི་མ་རྟེན། རྟག་བརྟན་པར་
 རྒྱུང་གཅིག་ཤུ་ལས་གཞན་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཚན་༧ ཡང་རྟག་བརྟན་དང་
 འཛམ་ཐང་པར་མ་གཉིས་ཆར་མེད་པ། འབྲས་སྤངས་གནས་བཅུ་ལྔ་ཁང་དུ་
 བཞུགས་པའི་གྲལ་ནས་ཆོས་ཚན་བཙོ་བརྒྱད་ལ་ལྟེ་བ་༩༩གསར་རྟེན་བྱུང་

བ་བཅས་ལ། ལུ་དག་བྱས་ཏེ་ཁ་སྒོང་གི་ཚུལ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་བཅས་ཁྱོད་
བསྐྱེད་པ་དེ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྷ་ལ་ཆོས་ཚན་༤༠༠ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཆོའི་མ་དཔེ་
གཡར་རྒྱ་མ་རྟེན་པ་སྟོན་ཚུལ་པ་པོའི་ཕྱག་དཔེའི་གཡར་ནས་ཡིན་པ། འབྲས་
སྤངས་གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་། དཔེ་རྟགས་ཕྱི་༡༤ནང་བཞག་སྤངས་དུ་བྱ་བ་
ནོར་བུའི་འབྲུང་གནས་ལྟེ་བ། ཡང་ཕྱི་༥༠ནང་བཞག་སྤངས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་ཆོས་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་རྣམ་པར་བཞུགས་པ་ལྟེ་བ། ལྟེ་ལག་
བྲིས་གྱི་ཆོས་ཚན་གཉིས་པོ་མ་འོངས་པར་དཔེ་གཡར་ཐབས་བྱ་དགོས།

ད་ལྟ་ང་ཆོས་དཔེ་བསྐྱར་དང་ལུ་དག་གི་སྒྲིབས་སུ་མ་དཔེ་རྩ་འཛིན་
བྱས་ཏེ། དཔེ་གསུམ་མི་འདྲ་བའི་ཆེ་རྟག་བརྟན་ལ་<<རྟ>>རྟགས་འདི་དང་།
འཛམ་ཐང་ལ་རྟགས་<<རྩ>>འདི། དག་ཆ་ནོར་བཙོས་ལ་གྲག་རྟག་འདི།]
དང་། མཚན་རྣམས་གྲག་རྟག་< >འདིའི་ནང་དུ་བྲུག་ཡོད།

གསལ་བཤད་ལུ་རྒྱ་ཁྱིམ་ལ་དཔེ་བཞི་པའི་ནང་དུ། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་
པའི་གསུང་ཆོས་ཚན་བཞི། རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་གྱི་གསུང་ལྟ་
སྟོའི་ཆེ་ག་ཞེས་པའི་ཆོས་ཚན་གཅིག་བཅས་འཛམ་ཐང་པར་མར་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཡང་ས་བཟང་མ་ཏི་པཎ་ཆེན་གྱི་གསུང་དུས་འཁོར་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོར་
ཆོས་ཚན་གཅིག་རྟག་བརྟན་པར་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་འཇག་བཞག་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་གི་རང་རྣམ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་གདམས་རྣམས་སུ།
གཙང་གི་ཡུལ་སྐད་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐ་སྟོན་གོ་དཀའ་བ་མང་པོ་ཞིག་

ཐེང་སྤྱད་གནང་བ་དག་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

ད་ལམ་བཀའ་འབུམ་འདི་རྩིས་འཁོར་ནང་དུ་སྒྲགས་པའི་འགྲོ་སོང་ལྟ་
འདྲ་ཆོགས་པ་ནས་ལྷན་ཤིང་། བར་སྒྲུན་ཆར་ལྷ་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་བོད་རིག་པ་
དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་བཀྲིས། ཆར་བརྒྱད་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ཅིན་གྱིན་སོགས་གྱི་
རྒྱའི་སྒྲིན་བདག་རྣམས་གྱིས་གནང་ཞིང་། ཆར་ཉིས་བརྒྱའི་འགྲོ་སོང་ལྟ་འདྲ་
ཆོགས་པ་ནས་བཀྲིས་པ་བཅས་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ལས། ད་ལམ་དངོས་སུ་བར་དུ་
བསྒྲུན་བྱུང་བ་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་གྱི་སྒྲུན་ལམ་དུ་བྱལ་བ་ཡིན།

ལས་གཞི་འདིར་བོད་ལྗངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་མ་དཔེ་བོད་བཙུ་ལྷ་
གཡར་གནང་བྱུང་བ་དང་། འཛམ་གང་སྤྱི་མ་ལུན་སེལ་མཆོག་ནས་ཀྱང་མ་
དཔེ་བཙུ་ལྷ་རོགས་དང་། གོ་རིམ་སྒྲིག་རྒྱ། ལྷ་དག་བཅས་ལ་རོགས་རམ་གང་
མང་གནང་བ་དང་། ཁམས་སྤྱལ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ་མཆོག་ནས་ཉང་ཡུལ་
ཆོས་འབྱུང་ལྷ་དག་གི་རོགས་རམ་གནང་བ་དང་། སྤྱི་མ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོས་
ལྷ་དག་གི་ལས་ཀ་སྤྱིའི་བྱགས་འགན་ཆེ་བཞིས་གནང་བ་བཅས་ལ་བྱགས་རྩེ་
ཆེ་ལྷ་རྒྱ་བཤོ། །

དཔལ་བརྟེན་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་
ཀུ་བདེ་ལེགས་གྱིས།